

Коваль Н.І., к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу
Вінницького національного аграрного університету,
Чорнобров О.В., магістр
Вінницького національного аграрного університету

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Оплата праці була і завжди буде мотивуючим фактором працівників до ефективної діяльності й економічного зростання підприємства. Забезпечення управління даними про працю та її оплату багато в чому залежить від створення ефективної системи і методики ведення обліку розрахунків з оплати праці. Питання обліку розрахунків з оплати праці мали окремі проблеми як за умов командно – адміністративної економіки, так і за умов ринку. Тому необхідно об'єднати проблеми обліку розрахунків з оплати праці з метою надання пропозицій щодо їх вирішення.

Проблемою обліку розрахунків з оплати праці займаються чимало відомих вчених-економістів, таких як Пушкар М.С., Задорожний З.В., Крупка Я.Д., Редько О.Ю., Сопко В.В., Фаріон І.Д., Рудницький В.С., Никифорак Я.Д., Никифорак В.А. та інші.

Для обліку розрахунків з працівниками важливе значення має чітка організація облікової роботи на підприємстві, оскільки вона є найбільш відповідальною та трудомісткою. На деяких підприємствах наявні неофіційні позаоблікові нарахування й виплати заробітної плати працівникам без сплати встановлених законодавством податків і платежів, так звана заробітна плата «у конвертах», цей момент потребує контролю з боку держави. [2] Тому для подолання проблеми «тіньової» заробітної плати потрібно здійснювати заходи що направлені на її легалізацію.[3]

Це пов'язано з тим, що облік праці і заробітної плати є трудомістким, потребує уваги і сконцентрованості, оскільки пов'язаний з обробленням великої кількості первинної інформації, має багато однотипних операцій,

здійснення яких потребує багато часу. Для боротьби з «тіньовою заробітною платою» уряд вніс пропозицію щодо популяризації легалізації доходів, при якій буде стягуватись штраф за кожного неоформленого робітника. [2]

Відсутність стабільності у виплаті заробітної плати призводить, з одного боку, до соціальних катаклізмів, а з іншого – до звуженого відтворення внаслідок скорочення внутрішнього сукупного попиту. Заробітна плата є найголовнішим джерелом доходів фізичних осіб, отже від її розміру залежить сума сплачених податків, які є джерелом доходів бюджетів різних рівнів.[4]

В Україні існує проблема оцінки розміру мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму та вартості робочої сили. Ці проблеми породжують низку дій, які спричиняють проблеми обліку розрахунків з оплати праці. [2]

Не менш важливими проблемами обліку розрахунків з оплати праці в умовах сучасної економічної кризи є примусова відпустка працівників за власний рахунок, переведення працівників на неповний робочий день, звільнення працівників, затримка виплати заробітної плати, не проведення індексації заробітної плати та компенсацій за невикористані відпустки працівниками.[3]

Найбільшою проблемою обліку розрахунків із працівниками з оплати праці на сьогодні є недостатня автоматизація даної ділянки обліку та відсутність частини додаткових реквізитів у документах, якими підтверджуються операції з обліку праці та її оплати.

Тому, для вдосконалення обліку оплати праці потрібно забезпечити підприємства комп'ютерним веденням обліку. Це дасть змогу швидко та якісно дати аналіз витратам, визначити розрахункові операції, виключити можливість помилок, які могли б виникнути при ручному розрахунку, цим самим забезпечити правильність нарахування заробітної плати працівникам підприємства та нарахування обов'язкових платежів.[2] Також в умовах економічної кризи необхідно краще стимулювати оплату праці, адже мотивація необхідна для досягнення високої ефективності управління персоналом. Вона розглядається, як суперечлива єдність трьох компонентів: цінностей праці,

вимог до роботи і можливості реалізації цих вимог.

Отже, здійснюючи удосконалення організації обліку оплати праці, підприємство повинно підходити до цього обґрунтовано, враховуючи доцільність, використовуючи результати наукових досліджень, передового досвіду.

Список використаної літератури:

1. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс] / А. М. Міщенко // Управління розвитком. – 2013. – № 23. – С. 16-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_23_9.pdf

2. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх удосконалення [Електронний ресурс] / С. В. Ярмішко // Управління розвитком. – 2013. – № 15. – С. 140-142. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Uproz_2013_15_63.pdf

3. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та удосконалення їх шляхів [Електронний ресурс] / С. Г. Юрченко // Режим доступу – <http://conference.nuos.edu.ua/catalog/lectureDetail?conferenceId>

4. Проблеми обліку та аудиту розрахунків з оплати праці в умовах економічної кризи [Електронний ресурс] / Д. М. Хома // Наука й економіка. – 2013. – Вип. 3. – С. 73-76. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nie_2013_3_13.pdf